

ALBINA.

Ese de trei ori in septemana: Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a, candu o cõla intrãga, candu numai diumetate, adeca dupa momentul impregiurãrilor.

Prețulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " " "
" patzariu	2 " " "
pentru Romani'a si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " " "
" patzariu	4 " " "

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundinti a-i nostri, si d'adrepțulu la Redactiune Josefstadt, Lange Gasse Nr. 43, unde suntu a se adresã si corespundintiele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu speditur'a cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publicã.

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie repetirile se facu cu pretiu scãditu. Prețulu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa.

Invitare de prenumeratiune

la

„ALBINA“

pre anulu 1868.

Prețulu de prenumeratiune pent. Austr'i'a
pre unu anu intregu 8 fl. v. a.
" 1/2 de anu 4 fl. v. a.
" 1/4 " " 2 fl. v. a.
pentru Romani'a si strainetate
pre unu anu intregu 16 fl. v. a.
" 1/2 de anu 8 fl. v. a.
" 1/4 " " 4 fl. v. a.

Dd. prenumeranti sunt rogati a insemnã curati numele si conumele, locuinti'a si post'a din urma. Banii se se adreseze redactiunei in Viena, Josefstadt, Lange Gasse nr. 43.

Viena 30 dec. 1867./11 jan. 1868.

Rescriptulu regescu la deschiderea dietei croate (vedi-lu mai la vale) continua aceea-si direptiune unionista casì mai nainte, si prescrie totu aceea-si prowa, adeca se se alãga o deputatiune lin partea Croatiei carea cu o aputatiune unguurã se se privinti'a relatiunilor de u. cum e compusa diet'a Croate se pãte prevedã desleței. Romani cu esperinti'a n'a sciu cã guvernulu n'a ace a scõte o majoritate sta si in tieri'a in care matoriloru n'ãtant pentru nene fapte guvernulu unguurã contã purure pe spriginulu stoloru cari facu majoritate in diet'a est'a.

Cumca asemene spriginu nu e lesne de castigatu si cã recere multa incordare, o spuse „P. N.“ mai deunadi demintindu fãimele despre desfacerea clubului deãkistu. Ei recunosc cã acestu clubu este o necesitate pentru a sustienã pe guvernulu, pe care cele lalte partite cine scie cum l'ar judecã de n'ar intreveni deãkistii, — ei nu vor ca sistem'a de astadi, fetulu lor, se ajunga in mani straine cõndu e vãrba se-si dovedesca puterea de viãta.

Clubulu dara va sustã pana la finea dietei de acum, adeca pana in novembre 1868. Inse la fiitõriele alegeri dietali, sãrtea deãkistiloru va fi nesecura.

Delegatiunile inca nu s'au intrunitu, era pãus'a amenarii — precum ni spunu ofițioșele nemțiesci — este pregatirea necesaria pentru dualisarea bugetului pe bazele legiloru de impacatiune constituționale intre Laitanfi. Obieptulu celu mai multu desbatutu, si care si ministriiloru dã mai multu de lucru, este bugetulu militãiei, la care se spãra multe traformãri.

Politic'a esterna a Austriei este obieptulu unei discusiuni neincetate in dfațiele europene de catva timpu in cõce. Unele presupunu cã se ferbe ceva tocma cum. Diurnalulu prusescu „Kreu. Z.“ cupa informatiunile sale, fece Austriei complimente pentru cã s'a aflatu cã n'are

aliantia cu Franci'a, si pentru cã alianțiele in timpu de pace insãmna pregatiri de resbelu.

Cu tãte acestea „Invalidulu rusescu“ in nr de joi veni erasi cu o parere separata. Dupa densulu asecurãrile de pace nu potu se leniscesca pre nime, si in mani'a dechiaratiuniloru de amicetia din partea Franciei neincrederea intrã puteri este mai tare de catu veri candu. Desbaterile in corpulu legelativu despre reform'a armatei, dovedescu planurile secrete si fatale ale Franciei pentru anulu ce vine. —

Despre alegerile la parlamentulu romanu marturisescu foile de tãte colõrile cã au triumfatu liberalii (rosii) si astfelu camer'a fiitõria va avã o majoritate òre care necesaria unui regimu parlamentariu dar carea lipsiã camerei trecute.

30 decembre 1867.

Cronicariulu romanu care va dã socõta de fie care anu, va cautã se insemne intre suspine durerõse acele evineminte triste ce lovira natiunea romana din cõce de Ccarpati in decursulu acestui anu.

Se ni le insirãmu pe scurtu in ajunulu anului nou, si se vedemu cum n'au casutu. Tesaurulu nostru celu mai scumpu a fostu pururea natiunalitatea, libertatea natiunala, si loviturile anului 1867 tãte se indreptara a supr'a natiunalitãtei nãstre.

Autonomi'a Transilvaniei in care priviamu garanti'a natiunalitãtei, mai de parte legea ce inarticulã natiunea romanã si besericile romanesci precum si ceea ce dede dreptu publicu si limbei nãstre, — tãte deodata si cu gramad'a se scõsera estimpu din validitate.

Tãte acele legi, au fostu legi constituționale, aduse pre calea parlamentariu prin invoirea bilaterala intre suveranu si poporu. Constituționale si bilaterale cum erau, se desvalidara unilateralminte fora a se conchiamã unu parlamentu in care se fie reprezentatu si poporulu romanu dupa principiile moderne de constituționalismu si democratia.

Acea autonomia pentru care la 1848 am paresitu plugulu nostru si cõs'a nãstra si am alergatu intru aperarea tronului si a tierii versandu-ne sãngele alaturea ostasiloru imperatesci, si la carea ni placea a privi casì la o pagina de gloria in tragic'a istoria a gintei nãstre — aceea autonomia astadi in fapta nu mai esiste.

Daca amintimu din candu in candu de autonomia, acest'a nu pãte superã neci pre unionistu, cãci fie care natiune si-cãrca laud'a sa in fãptele proprie, nu le pãte renegã, nu pãte comite apostasia. Si lupt'a pentru autonomia a trecut in sirulu acelor fãpte ale romaniloru.

Dar destulu atat'a la acest'a cestiune cunoscuta dejã in lumina chiara si judecata de toti romanii. N'o atingemu mai pre lungu, ci ne mangaiãmu cu cercu-

stanti'a cã sunt unele necazuri cari desila aparere se vedu mari, totusi desdãneza in abundantia prin invetiatur'a buna ce potu dã: Se incrediusera unii de noi prã multu situatiunei.

Romani din Ungari'a si Banatu au invetiatu estimpu a cunõsca care este valõrea promisiuniloru dietei unguuresci si ale ministeriului in cestiunea de natiunalitate. Promisiunile fura multe, cestiunea inse neci astadi nu e deslegata.

In diet'a de la 1861 dicea unu romanu cã natiunea nãstra este sclava politica, i se punu detorintie dar nu i s'a datu inca si drepturi, era pentru apesarea natiunalitãtei existu legi positive inca nesterse.

Si daca estimpu ni s'au luat totu ce am castigatu de la 1861 in cõce ma si mai multu, daca am ajunsu erasi la starea de mai nainte, cine va denegã cã natiunalitãtea nãstra n'a devenitu denou o sclava politica?

Asiã este! In privinti'a natiunalitãtei, unulu cate unulu si fie carele de noi, suntemu cate unu sclavu, era natiunea nãstra intrãga este o mare glõta de selavi.

Inse Austri'a si Ungaria, ambele constituționale intr'o mesura òresi care, vor avã — asiã totu credemu — intentiunea buna a stãnga cã scõlata altima remasita de sclavia. Inspirati de asta credintia noi vom purcede casì pana acum'a, si romanulu, cu aderintia traditionala la tronulu, nu va lasã neci odata veri o pãta a supr'a sa in asta privintia, era pe frãții magiari ii vom intimpinã cu incredere la care densii nu vor potã se raspunda totu cu acte contrarie casì pana acum, cãci de la unu timpu se vor sfiã in fati'a Europei.

Atat'a inse nu este de ajunsu. Sclavulu care nu aspira si nu doresce libertatea, si care nu este maturu pentru ea, merita jugulu ce-lu pãrta.

Noi o dorimu si aspirãmu, era maturi vom deveni prin emancipatiunea nãstra spiretuala, care singura pãte face si pe conlocuitori se ne recunõsca de emancipati. Va se dica, o natiune fie catu de mica, in mare parte ins'a-si are a suprasi responsabilitatea pentru sãrtea sa, si daca vre se fie libera, trebucesce neapãratu ca dens'a se fie prim'a a pune man'a prã jugu pentru a-lu scuturã.

Noi vom pune man'a pre jugu de locu ce toti ai nostri se vor emancipã de influintiele straine contrarie causei nãstre, se vor desvetiã a se dã de instruminte voitoriloru nostri de reu si a duce ambitiune personale in afaceri politico-natiunali, desclinitu anulu acest'a ne-a invetiatu cã este bine ca romanii se nu se certe pururea de cate ori strainiloru li trebucescu certe intre romani. Pre unii ii mai vedi cã la nisce evineminte se atitã de cate ori li spune acest'a inim'a, fora a cere suatu si de la minte si a amenã atitierea pana la ocașiunea candu li o va suatu acest'a mintea, — daca adeca ar fi de aceste ocașiuni, despre ce ne indoimu.

Astfelu baricandu-ne contra tutu-

roru respepteloru contrarie causei de natiunalitate, vom deveni in fapta maturi si emancipati, si daca atunci vom procede in solidaritate pe terenulu lupteloru constituționale, putieni cum suntețiu, vom stãrce totusi respeptulu ce se cuvine unei natiuni, si vom medilocã ca emancipatiunea — existente dejã — se se recunõsca si prin lege positiva.

In dilele nãstre legile positive se basãza multu pre fãpte, si nu prã mintiescu casì in vechime. De acì precepemu si noi cã emancipatiunea nãstra natiunala trebue se fie o fapta perfecta mai nainte d'a se traduce in lege positiva.

Nu se pãte ca noi cei, ce pretindemu a fi considerati de o natiune, de unu corpu, se incunjurãmu a manifestã unitatea nãstra de interese si de principie, si la votare se se imparta voturile deputatiloru nostri intre urne diferite. Sperãmu cã clubulu natiunalitatiloru infintiãtu de curundu, va vindecã reulu acest'a.

Dar ori cate rele am patitu in decursulu acestui anu, speranti'a nãstra nu s'a frantu. Intrebe-si fie care inima sa si-i va spune — suntemu securi — cã perseveranti'a romana mai existe. Sperãmu si in tendintiele generali ale politicei, despre cari vom tratã in nr. ven.

Regimu parlamentariu.

(S) Pe urm'a bucuriei, facute popõraloru din tierile ereditare ale Austriei la inceputulu serbatoriloru prin publicatiunea legiloru fundamentale de statu, se dete si a dõu'a ansa de bucuria prin denumirea unui ministeriu parlamentariu pentru tierile din cõce de Lait'a publicata in fõi'a oficiala cu prim'a januaru e. n.

Desi infintiarea ministeriului nou din Vien'a se referesce de a drepulu si mai de a prãpe la tierile ereditare, totusi poporulu romanu nu numai din Bucovin'a, ci si din cele lalte tieri ale imperiului are mai multe cause, d'a intimpinã cu bucuria instalatiunea noului cabinetu si a-i dorã viãtia si succesu intru implinirea misiunei grele si importante ce i-o impune starea critica a monarchiei si constituționea, cu legile fundamentale de statu ca parti intregitõrie ale constituționei.

Barbatii, ce compunu de prezentu consiliulu de Vien'a alu corõnei, sunt: Auersperg, Taaf, Plener, Giscra, Herbst, Hasner, Brestel, Potocki si Berger. Afara de trei cari (dupa nascere, inse numai dupa acest'a si nu si dupa cugetare) se tienu de suer'a aristocratiei, toti cei lalti ministri sunt radicati la demnitãtea loru din sirurile modeste ale poporului, si ca unii ce erau lipsiti de avere si de protectiunile indatate, avura d'a se luptã cu multe necazuri inca din tineretie. Ni se pare dara a nu ne insielã, daca afirmãmu, cã cu incredintiarea portofoliloru unoru barbati ca acestia, s'a delaturatu cu totulu pãretele ce stete mai nainte intre monarcu si poporu, si de acì in venitoriu nu privilegiulu nascerei, ci capacitatea si virtutea fiiloru din poporu vor fi chimate a conduce destinele popõraloru in Austri'a, si un'a ca acest'a carea in suerile mai nalte ale regimulu din Pest'a inca n'a devenitu in fapta, ni place a vedã cu atat'a mai vertosu, de òra-ce legãmu de ea speranti'a firma, cã nu numai den un'a sãu alã natiunalitate si confesiune, ci din fii tuturoru natiuniloru si confesiuniloru, ce sunt in cuprinsulu imperiului, vor fi chimate c-i mai demni si mai capaci a siedã in consiliile corõnei.

Alta cercustantia, ce ne face a salutã cu bucuria pre noulu ministeriu din Vien'a este acest'a, cã densulu e compusu din barbatii majoritatii senatulu imperiale, cã este asiã dara unu

mini-teriu parlamentariu, si de óra-ce maioritaea senatului imperiale, precum se arata din legile desbatute si votate in sesiunea presenta, se caracterizeaza prin dedicare pentru egalitatea drepturilor si libertatile populului, asiá dara acceptam cu securitate, ca regimulu actualu nu se va abate de la directiunea majoritatii senatului imperiale, ci in tóte afacerile administrative va pasi paralelu cu ea prin urmare precum s'a nascutu asiá va si remane unu regimu parlamentariu adeca unu regimu care se corespunda dorintiei barbatiloru din parlamentu, si prin acést'a dorintiei popóraloru cari i-au trimisu acolo pre acci barbati.

Un'a din cele ce le cugetam de consecinti si consulte este, ca pe óra ministriloru din maioritaea senatului imperiale, se se denumesc si capii (gubernatorii) tieriloru din maioritatile dietelor respective si in cósocintia mai departe capitani districtuali din maioritatile reprezentantiloru districtuali, adeca constitutiunalismulu parlamentariu ce a triumfatu acum la compunerea ministeriului, se se efeptuesca prin consecintia pana la comuna inclusive.

Ast'a mesura ni se pare a fi de lipsa parte intru interesulu autonomiei tieriloru si a districtelor intru marginile legale de competintia, parte spre acelu scopu, ca organele regimului si in suerele administrative mai inferioare se nu fie considerate de straine, buna óra ca in er'a absolutismului, ci de organe proprie inezstrate cu iqcrederea populului; si daca ni s'ar face aci cunoscut'a obieptiune din timpurile de mai nainte, respundemu, ca tocm'a prin atare organe, ce posedu de una parte in crederea monarcului óra de alt'a parte in crederea populului ar exercia regimulu inriurintia mai eficaec asupra populului, prin urmare ar fi densele mai apte a sustiené alipirea partiloru si ecilibrulu intru poterea centrala si activitatea corporatiuniloru autonome, de catu prin ómeni straini ce nu sciu nici limb'a populului si sunt constrinsi a vorbi cu poporulu numai cu ajutoriulu de talmaci, buna óra ca gubernatorii de pana acum in Bucovina. —

Este inca un'a pentru care gratulam popóreloru din tierile meditare cu ministeriulu actualu si nouu pentru ca, precum se respica mai toti ministrii la intrarea loru in functiun sunt decisi a une strinu de tierórea si óra fundamentali de stat si a cósocintia decisiuniloru. In principiu egalitatii de drepturi si atc autonomia (selfgovernment). Precum discescram in articolulu intitulatu: „Paralelismu intru din eóce si din colo de Lait'a“ cuprindu in sine legile fundamentale de stat din 21 decemvre 1867 o multime de lineaminte fôrte bune, si de vor procede ministrii noiu, fie-care in cerculu seu de activitate, numai si numai pe calea delineaata de acele legi, vor impacá multe pretensiuni drepte, cari pana acum remasera nebagate in séma, ei vor face indestulare popóraloru, cari se incórda cu inversunare pentru esistintia si desvoltarea loru nationala, facendu acést'a vor conferi la intarirea si crescerea poterii materiale si morale a imperiului, carele pentru neimpacările interne si inriurintiele esterne nu e inca intaritu in tistinele sale politice.

Nu potemu ignorá si aspiratiunile de o egemonia nemtiésca de asta parte asemene celei magiare de cea alta parte de Lait'a.

Credemu inse, ca intre membrii cabinetulu actualu nu va fi vre unulu preocupatu de asemene predileptiune si nici pentru intreprinderi de germanisare fie ele catu de fine; din contra presupunemu, ca densii vor fi cunoscendu deplinu, ca tóta incercarea d'a face pre unu poporu egemonu preste cele lalte, este indaru, si ca cu asemene incercare nu se face nici unu serviciu statului.

Rescriptulu regescu catra diet'a Croatiei

„Noi Franciscu Iosifu Antaiu etc. etc.

Trimitiendu-vi Vóue iubiti credintiosi salutarea Nóstra regéscá, credemu, iubiti credintiosi, mai antaiu de tóte a fi siliti se ve indrumam la cuprinsulu rescriptulu Nostru ce Noi la 20 optobre l'am adresatu locitiitorului nostru regescu banalu, baronu Levin Rauch de Nyek, insarcinandu-lu pe acést'a ca indata, candu se va aduna diet'a regatulu triunitu, se i-lu propuna.

Din acestu rescriptu regescu alu Nostru, in care Noi, iubiti credintiosi, am aflatu de bine se concedemu cu validitate provisoria legala — pentru acuma, si pana candu pe basea intielegerei legale constitutiunale nu se va decide altcum, — norm'a pentru coordinatiunea dietei si a ordinei de alegere ce s'a proieptatu in 1866 de catra diet'a croata-slavóna, — veti intielege totu odata si cestiunile si afacerile de mare insemnătate, a caroru deslegare urginta si filosofótoria apare tare intetítoria, precum in genere asiá si in interesulu binepriceputu a iubiteloru Nóstre regate Croat'a si Slavoni'a.

Spirítulu intr'adeveru patriotiou si constitutiunalu-loialu ce si in impregiurari tare grele l'au manifestatu staturile si reprezentantii acum numiteloru regate Ne face si de asta data se speram cu incedere deplina ca Voi, iubiti credintiosi, veti cunosce insemnateea cestiuniloru propuse de Noi in numitulu rescriptu regescu si desbaterile despre ele numai de catu le veti incede unei deputatiuni regnicolare ce se se alege din mediloculu dietei, carea va avése vina a atingere nemedilocitu cu o asemenea delegatiune ce se se alege din mediloculu dietei reguresci, se conduca la deslegare filosofótoria peruratarile incepute in anulu trecut si intre-rupte prin evenimentele de reboiu si cari (deleg.) rezultatulu intielegiloru loru voru avése-lu astérna mai antaiu corporiloru loru reprezentative si dupa acea decisiunei Nóstre pre nalte.

Cari Noi intre altele Vi remanemu inchinati cu devotamentulu si gratia Nóstra.

Datu in capital'a si resiedintia Nóstra Viena in Austri'a in di'a 20 a lunei optobre in anulu mantuirii una mia optu sute siese dieci si siette, alu regnarii Nostre nóuesprediecelea anu.

Franciscu Iosifu m/p.
Emiliu baronu Kussevich m/p.
generariu de artilaria.

La pre nalta demandatiune a Maj. Sale c. r. apostolice: Dr. Eduardu Jellachich de Buzim, m. p.

Protocolulu

Adunarei generale a Asociatiunei nationale din Aradu pentru cultur'a populului romanu pe anulu V. alu Asociatiunei, adeca 1867/8.

Siedint'a II

tienuta in Aradu in 22 optovre 1867.

9. Pentru autenticarea protocolulu din siedint'a de ieri si de astadi a adunarei generale

se voru face dispusetiunile necesarie inainte de incheierea siedintiei de astadi.

10. Comisiunea prima pentru esaminarea raportulu intregu alu directiunei (Nr. prot. 6 lit. a.) prin referintele seu dlu Georgiu Vasileviciu raportéza sub D), cumca raportulu generalu alu directiunei s'a aflatu in tóte conformu aotelorusi intereselor Asociatiunei, propunendu totu deodata a se luá la cunoscintia si a se aprobá procedur'a directiunei, ér in catu pentru infiintarea colectureloru prin cercuri, denumirea colectantiloru si suplinirea regulamentulu de casa, — comisiunea, apretiuindu causele, pentru cari directiunea n'a potutu corespunde acestoru insarcinarii, propune: ca directiunea se fie insarcinata de nou a-si continua si respectiv a-si indeplini lucrarile in anulu viitoriu. De óra-ce inse din raportulu generalu alu directiunei se vede, ca fôrte multi dintre membrii Asociatiunei sunt in restantia de mai multu tempu cu ofertele loru anuale, — comisiunea propune: ca directiunea se fie insarcinata a luá tóte mesurile cuviintóse pentru incasarea aceloru restantie, purcediendu in contr'a renitentiloru chiar si pre calea procesulu, si in urma propune: a se dá multiamita protocolara directiunii pentru zelulu ce l'a doveditu intru inaintarea materiala, morala si spiretuala a Asociatiunei

Adunarea generala apróba raportulu generalu alu directiunei despre lucrarile sale de la 27 decemvre 1866 pana la 20 optovre 1867 st. n., si apretiuindu causele, pentru cari dens'a n'a potutu corespunde pe deplinu insarcinariloru primite de la adunarea generala a directiunei, se insarcina de nou a infiintá colecture prin cercuri, a denumi colectanti, si a indeplini regulamentulu de casa. In catu pentru restantie ofertelor anuale din partea membriloru Asociatiunei, — adunarea cu adenea dorere ie la cunoscintia nepasarea, ce o-a aretatu o parte mare a membriloru sei in platierea tasselor oferite, dreptu ace'a directiunea e insarcinata a consemná inainte de tóte pre acci membri ai Asociatiunei, cari sunt in restantia din anulu 1863, 1864 si 1865, a castigá de la densii documintele recerute, din cari s'aru poté constatá obligatiunea loru, si apoi a incerca tóte medilócele mai blande provocandu-i chiar dupa nume si prin colectanti si — in casu de lipsa si — prin diurnale, si deca nemicu n'aru folosi

a pasi pe calea legeri prin fiscalulu Asociatiunei in contr'a renitentiloru.

In urma adunarea generala rostesse multiamita protocolara directiunei pentru activitate sa.

11. Comisiunea a dóua pentru cercetarea sociloru din anulu trecut (Nr. prot. 6. lit. b.) raportéza sub E) prin referintele seu dlu Ioane Suciú cumca cass'a Asociatiunei

a) a primitu gat'a ca remanent'a cassei din anulu trecut o suma de	fl. 335.—
b) la cass'a de pastrare din Aradu a fostu depusi	fl. 210.90
c) de la membrii Asociatiunei au incursu din 26 dec. 1866 pana la 20 optovre 1867	fl. 1326.48

la olalta fl. 1872.38

din acést'a suma s'a solvit

a) pentru localitatea directiunei	fl. 138.33
b) studintiloru stipendiatu din anulu 1865/6 o restantia de	fl. 340.—
c) stipendiile preliminate pe anulu 1866/7 cu 600 fl.	fl. 550.—

La puntulu acést'a e de insemnatu ca doi teneri stipendiatu unulu cu 40 fl. altulu cu 10 fl. nu si-au primitu inca competintia din cauza, ca n'au tramisu certificatele recerute.

d) notariulu directiunei, fiindu-i preliminaru pe 6 luni unu salariu de 300 fl. v. a. s'aplatitu si pe a 7 luna 50 fl. la o lalta	fl. 350.—
e) pentru lemne in locu de 50 fl. preliminaru	fl. 11.30
f) servitoriulu pe 7 luni	fl. 76.91
g) pentru lumini in locu de 25 fl. preliminaru	fl. 7.76
h) pentru jurnale in locu de 100 fl. preliminaru	fl. 77.43
i) pentru cancelaria in locu de 25 fl.	fl. 23.05
l) pentru diplomele membriloru Asociatiunei, desi acést'a suma nu s'a preliminaru in specialu	fl. 1674.7

Subtragendu-se acést'a suma din ve de 1872 fl. 38 cr. remane in c

Comisiunea, aflandu tóte gatiunei documentate, propune acestei socóte, atatu pentru spr catu si cele in specialu nepr getulu anulu trecut. — Lucrarile directiunei in niloru se aprobéza intru tóte, ceptorulu Asociatiunei se absol punsabilitate. — Heóra.

12. Comisiunea a treia (N credintiata cu compunerea prelu anulu viitoriu raportéza sub F. rintele seu d. Georgiu Craciunescu cumca

a) punendu-se venitul sperativu de la membrii Asociatiunei la o suma def. 1800.	
b) si aflandu-se in cass'a Asociatiunei in bani gat'a	fl. 197.60

perceptiunea ar face fl. 1997.60
din acést'a suma ar fi de preliminaru

a) stipendiulu din anulu trecut alu celor doi teneri, cari nici pana acum	
---	--

FOISIÓRA.

Irland'i'a. O'Connell. Feniantismulu.

(Incheiare.)

III. Fenianismulu.

Dupa mórtea lui O'Connell s'a potutu observá luminatu ca densulu a fostu totu spiretulu si poterea miscatória a natiunei sale, — éra natiunea insasi nu fuse de catu materi'a necesaria maestrului.

Despre poterea nationala de resistintia a iriloru, ce o veduramu in secele de mai nainte, se nu ni facemu ilusiuni mari, ci se bagamu bine de séma ca dens'a a fostu spriginita de curtea de Franci'a, de cea de Spani'a si de Pap'a, tati-trei faptoři fôrte poterici pre timpulu acel'a.

Si candu vedemu intru istoria iriloru si a romaniloru din Transilvani'a o asemenare atata de mare, nu trebuie se ne grabimu a rostí judecata osenditória a supr'a parintiloru nostri pentru ca n'au doveditu si densii o resistintia asié de mare casí irii, — ci se luamu in consideratiune acea cercustantia ca parintii nostri nu aveau nici in strainetate veri unu faptoři

ajutoriu ci numai totu inimici, („N'a fostu poporu — dicea antiertiu Babesiu la adunantia asociatiunei din Aradu — intre noi séu in jurulu nostru care se nu fie conspiratu in contr'a esistintiei nóstre nationali.“) éra de alta parte meetingele si reuniunile (si „reuniunea“ face „poterea“) nu ni erau permise defelu, nu numai in vechime, dar nici in timpurile mai nóue, precum seimu bine ca multi au fostu persecutati chiaru si la 1848, din simpla cauza ca luasera parte la adunarea de pre campulu libertatei, — cu tóte ca fratii magiari intóna anulu 1848, casí anulu liberalitatei loru supreme.

Irii aveau cea mai buna ocasiune la 1848 a-si castigá recunóscerea drepturiloru pretinse. Fusesse fómete si multe morburu provenisera din ea, pre candu caritatea crestinésca se vediu tocm'a la loculu seu ca se umple si se angustésca spatiulu deplorabile ce se estinde intre inganfarea avutulu si umilintia seraculu. Nicári aceste dóue contraste nu sunt mai batátorie la ochi de catu in societatea angla, si acú venise unu contraopdu. Impresiunea unoru asemene evinemente in viet'a popóraloru nu se sterge neobservata fie pe terenulu religiositatei fie pre alu politice. Face pre ómeni plecati a sacrificá, a ascultá adeverulu si a recunóscere dreptatea si individulu si natiunei. Chiar si paganii, casí inspirati intru asemene cercustan-

tie triste, indeplinescu nisce fapte crestinesci. Istoria e plina de dovedi.

Dar nu ajunge ocasiunea, daca lipsescu barbatii cari ar sci-o folosi. Morise O'Connell care propagá „fortia morala“ si care respunsese franciloru ca maivoiesce aliantia cu aristocratia angla de catu cu ateistii din Franci'a. Dupa densulu, John fiulu seu celu mai betranu, pusu in capulu miscamentulu, nu-lu poté direge casí odinóra tatalu seu, dreptaceea se vediu curundu paresiu de toti, si disciplin'a se desface.

Éra dara pre naturalu ca se créscá acum si se incépa a precumpeni reuniunea numita „Irland'i'a juna,“ ce se intemeiasc inca in viet'a lui O'Connell, si carea propagá „fortia fisica“ si nedependintia totala de Angli'a. Multi erau conducatorii acestei scoli nóue, dar fruntasiulu se recunóscé in Smith-O'Brien.

Pre acést'a lu vedemu in martiu 1848 la Paris, cerendu de la Lamartine, ministrulu de atunci, ajutoriu armatu in contra angliloru. Si daca nu capetá, acést'a nu-lu descuragieza, cáci — optimistu ce crá — densulu contéza multu pre ajutoriulu statelor unite din Americ'a, si cate articule simpatice iriloru aparú in diferitele diurnale de acolo, densulu le ie tóte dreptu dovéda de amicétia guvernului, éra ilusiunea i le splicá cumca in casu de lipsa poté acceptá si

ajutoriu necesariu. Bagu de séma a fostu ur-si'a acelui anu ca mai tóte popórale, desceptate spre eliberare, insele se se pacalésca.

Vér'a, Smith-O'Brien si-aduna o armata carea lu saluta casí pre domnulu seu. Guvernulu anglu inse luase multe mesure preventótorie pentru impodocarea impreunarii rescolati-loru. Unu capitanu dupa altulu cadid in prinsóre, o trupa dupa alt'a fu imprasciata, si armata lui Smith-O'Brien dupa o lupta fugi in munti, éra densulu deveni prinsu in manile guvernului anglu. Judecatu si osenditu la mórte, lu vedemu naintea spendiatoriloru, meditando unde ducu ilusiunile politice cu planuri neintemeiate, catu de smintitu este a crede ca daea fortia morala nu póte ajutá, apoi va se ajute fortia fisica a unu poporu micu ca celu iru in contra unuia taro ca celu anglu, si cum aspirarea la nedependintia tierii sale este crima de mórte in castrele angle, coea ce in castrele iriloru fusesse virtute, — cáci: legea e cum o facu domni situatiunei! éra dreptatea daca a fostu candva pre pamentu, apoi a sboratu de multu, delocu atunci candu se certá Cain cu Avel. Regin'a Victori'a l'agratiá, schimbandu judecat'a ca se fie deportatu impreuna cu cei lalti capitani. Pasurile femeii sale (care nu putienu contribúise si la planurile politice) si ustanelle ei cele multe i-a potutu densulu medilóci acést'a

- nu si-au radacatu banii fl. 50.—
- b) pentru localitatea directiunii fl. 160.—
- c) salariulu noariului pe unu anu fl. 600.—
- d) pentru servitori fl. 100.—
- e) pentru lemne cararea, si taierea acelor'a fl. 50.—
- f) luminare fl. 20.—
- g) spesele cancelariei si ale postei fl. 30.—
- h) jurnale fl. 100.—
- i) 7 stipendii si adeca 2 a 60 fl. 120, 3 a 80 = 240 fl., si 2 a 120 = 240 fl. fl. 600.—

la o lalta fl. 1710.—
Dupa aceste comisiunea proiecteaza, ca la impartirea stipendiilor competentii eminenti se fie luati cu preferintia in considerare, apoi si intre acesti a numai cei ce sunt recunoscuti de lipsiti; era la seditia, in care va fi se pertracteze primirea stipendiilor Asociatiunii, sunt a se invita toti membrii directiunii. In urma comisiunea mai propune, ca in casu, candu rezultatulu incassarilor ar face posibilu a dispune de o suma mai mare, — directiunea se fie insarcinata a se ingrijii de innaintarea crescerei, si a culturii populului si in scolile de pe la sate, anume prin premie pentru inventatorii si scolarii destinsi, procurandu carti scolare, si prin alte medilode potrivite, incuviintandu-i se spre scopulu acest'a 400 fl. era celebrata sume, ce s'aru incasat pe de a supra se se capitalizeze in folosulu fundulu Asociatiunii.

Proiectulu comisiunii pentru preliminarea speselor pe anulu viitoriu, precum si propunerile ei se primescu in cuprinsulu intregu, cu acelu adausu, cumca directiunea, in lucrarile sale, ca si in anulu trecut ar se poreda din punctu de vedere alu economisarei. In catu pentru cele doue stipendii preliminare cu 40 fl. si 10 fl. in anulu trecut, — directiunea e insarcinata a-i provocaa pre tenerii respectivi prin jurnale, ca in terminu de 30 zile se si arate dreptulu de a radica acasta suma; la dintr'o parte banii sunt a se adauge cassei si cadu sub comisiunea Asociatiunii.

Comisiunea a patra (Nr. 6 prot. lit.) a face observatiuni si propunerii referentiale fauta in statute, raportandu prin referentiale seu d. Lazaru cercetandu de a menuntulu loru Asociatiunii, candu prin raportulu din 26 octobre 1864 s'au subternutu la innaltulu gurii, de unde acelu sau raportulu a modificatulu — partea mai lu, — a aflatu, ca acele cu escopulu, — prin care — incuviintandu-se utilizare a adunatilor — adunarea se tiené totdeuna in loculu de reuniuni Asociatiunii, adeca in Aradu, fiindu incuviintate sunt a se luá la cunoscentia spre aprobare. In catu pentru modificarea facuta din partea guvernului la §-lu 4, dupa care cei din strainetate potu fi alesi numai de membri onorari, comisiunea afla, ca acasta modificatiune n'are ceva insemnate mai, alésa mai vertosu candu adunarea generala remane si mai departe in totu dreptulu de a luá la reviziune statutele Asociatiunii din indemnuri, si la ocaisiuni potrivite.

Remane o femeia esemplara, cu o credintia de raritate: amorea ei o duce preste oceanu, la loculu deportatiunii iubitudi barbatu, inim'a n'o lasa se odihnésca era mintea ei gasesce feliu de feliu de incercari ca se redee barbatulu libertate fie prin fuga fie altmintre. Deoi se intielege ca regin'a secerá laude generale candu l'agratiá si de aici pro Smith-O'Brien.

Dupa domolirea rescólei nu potemu contenti cu cei ce incerca afirmarea ca Angli'a ar luatu o politica resbunatorá. Din contra vedemu necurmata ameliorari si reforme. Dar pulu e aiurea, l'a indegetatu natiunea intréga, pesi numai lui O'Connell i-a succesu a ajuta éva, fora versare de sange, ce altii nu putura face neci cu versarea sangelui.
Astfelu costiunea iriloru remase pentru Angli'a o luba deschisa si sangeratória. Antipat'ia intre angli si iri se continua.
Multi iri, ne mai potendu suferi apesarile serac'a de a casa, incepura inca in secele trecute a emigrá la Americ'a si acasta emigratiune se continua de atunci si pana in dilele ostre. Din candu in candu ic dimensiuni atatu e inspaimentatória, in catu fabricantii se temu a nu li vor mai remané lucratori, era guvernulu si se vede silitu cáte la o concessiune, dar se ferece de costiunea mare a relatiuniloru de proprietate si de caus'a autonomiei Irlandiei.

Modificatiunea statuteloru, dupa contesutulu primitu si aprobatu din partea guvernului de ocamdata se ia la cunoscentia spre acomodaré. Trei esemplere ale statuteloru descrise in curatu cu inducere modificatiuniloru sunt a se substerne guvernului.
14. Comisiunea a cince (Nr. 6 prot. lit. e) pentru cercetarea causeroru si a socóteloru din lasamentulu lui Iova Cresticiu, raportéza sub II. prin d. Ioane Moldovanu urmatórele:

- I. Statulu activu.**
in man'a dlui Lazaru Ionescu a
incursu	2635 fl. 21 cr.
din acestia erogandu-se	1049 fl. 72 cr.
se afla	1585 fl. 49 cr.
in bani gat'a si in pretensiuni active	130 fl. 50 cr.
la o lalta	1723 fl. 99 cr.
- II. Statulu pasivu.**
a) biseric'a gr. or. din Siri'a pretinde o suma de	472 fl. — cr.
b) Len'a Kiurszky din Aradu	105 " — "
c) interesulu 6% pe 6 1/4 ani dupa acestu capitalu	37 " 50 "
d) contributiunea directa dupa lasamentu cu finea anului 1865 face	68 " 97 "
e) Rosalia Bulbóca pretinde pecalea procesulu	1680 " — "
Acestu procesu e apelatu din partea Asociatiunii.	
f) interesulu acestei pretensiuni pe 2 ani	fl. 168 —
g) spesele procesuale satorite pana acuma	97 " 58 "
h) detoriile erariale si comunale ale lasamentulu	298 " 61 "
i) pretensiunea orfanala a comunei Siri'a	348 " 45 "
l) pretensiunea bisericeii gr. or. din Siri'a (obligatiune)	46 " 37 "
m) procentuatiunea, a carei iertare se speréza pe calea apelatiunii facute din partea Asociatiunii	480 " — "
la o lalta	3803 fl. 48 cr.

asemenendu-se acuma statulu activu cu statulu pasivu se arata unu deficitu de 2079 fl. 49 cr. ce insarcina lasamentulu lui Iova Cresticiu; si ca se se pota depurá pe deplinu detori'a cam de 2079 fl. 49 cr. — comisiunea e de parere cumca casa si intravilanulu, devenitu in posesiunea Asociatiunii, se se venda, si in catu dlui Georgiu Popescu, protopresviterulu Siriei, care a oferitu pentru realitatile amintite 3000 fl. nu ar' avé concurenti cu oferte mai mari, se i se venda densulu.

In urmarea acestui raportu, adunarea generala incuviintéza socóta dlui Lazaru Ionescu si lu absólvu de responsabilitatea ulterióra pentru pasirea pana aci. Bani gat'a, cari se afla in man'a dnei sale in suma de 1585 fl. 49 cr. sunt a se depune pana la intrebuintiarea acelor'a in cass'a de pastrare spre procentuare in folosulu Asociatiunii. In catu pentru cas'a si intravilanulu Asociatiunii, adunarea generala primesece propoziitiunea comisiunii, si cu efectuirea, vinderei se insarcinéza directiunea cu acelu adausu ca aceste realitati amesu-

In Americ'a casi colonisti, irii sunt fórté ferioiti, li priesce clim'a, ocupa dejá o suma de provincie atatu in statele de nordu catu si in cele de médiadi.
Iru lu duce cu sine preste oceanu si simpatiele si antipetiole de a casa. Chiar si celu nascutu in Americ'a, pe langa amorea pentru patri'a nóua, elu nu uita ca detorosece resbunare anglulu europeanu, si-tiene purure in vedere sosirea timpulu in care se-si facea detorint'a.
Fiindu ca dupa constatarile statistice, elementulu iricu e cel'a ce se inmaltiescu mai tare in Americ'a, asié unii (mai vertosu patienii O'Connellisti, adeca cei cu „forti'a morala“) privescu cu mangaiare la sosirea venitorulu in care densii vor portá o rola insemnata in statele unite, si atunci o vor joé pe Angli'a. Era pana atunci ei sunt buni negociatori, agricultori, arendatori, industriari, capitalisti, baidi, lucratori etc. intre cari unii mai cultivéza si ból'a de a casa, o ból'a in toam'a cas' a romanulu, adeca ca nu atat'a i-e sóme pre catu mai multu i-e sete.
Cea lalta scóla, adeca a „fortii fisice,“ inca si-are in Americ'a aderinti si, si sunt mai numerosi. Din acést'a s'a nascutu nóua reuniune (conjuratiune) cu numele de „fenianismu“ Istori'a nascorii si infintiarii acestei secte, fiindu ca cade in presinte, nu este destulu de chiara, cáci astfelu e caracteristic'a fapteloru secrete.

ratu intentiunii testatoretu nu se potu vende decatu vre unui romanu, séu vre unei corporatiuni romane, si ca in catu pana la 1/13 ianuariu 1868 nu s'ar afia oferinte mai favorabile ele se voru dá oferiturulu d. prot. cu sum'a jurnale de 3000 fl. v. a. publicandu-se si prin oferitu prin d. protopresv. Popescu se voru primi numai pana 1/13 ianuariu 1868. —

Ilustrissimulu si Présantitulu d. episcopu Procopiu Ivacicovicu presiedintele Asociatiunii, fiindu chiamatu de oficiu, preda presidiulu ilustrissimulu d. vice-presiedinte Ioane Siorbanu, si parascesce adunarea.

15. D. Ioane Popovicu Desseanu ca referintele comisiunii a sies'a (nr. prot. 6 lit. g) emisa spre censurare motiuniloru de sine statatóre, raportéza sub G. cumca in sediti'a de ieri nu s'a insinuatu neci o motiune nóua de sine statatória.

Se ia la cunoscentia.

16. Nicolau Cristianu propune, ca membrii directiunii de aci naite se nu pota luá parte neci la o comisiune insarcinata cu cercetarea obiecteloru de activitate a directiunii.

Fiindu ca comisiunile totdeuna se alegu din sinulu adunarei generale, si prin adunarea generala dupa increderea ei, si fiindu ca membrii directiunii daca sunt alesi in comisiuni, ei acolo numai ca membrii ai Asociatiunii iau parte cu votu, si participarea loru in comisiuni este calificata a usiorá activitatea comisiuniloru, mai departe fiindu ca rapórtelu comisiuniloru totdeuna se supunu la censurare si desbatere publica in adunarea generala; ér adunarea generala totdeun'a o in dreptu a eschide pe oricine ar afia cu cale din cutare comisiune si asié o restingere generala si absoluta noci e de lipsa, neci in degetata: propoziitiunea dlui conmembru Nicolau Cristianu, ne avendu acést'a neci o basa reala, se respinge.

17. Ilustritatea sa dlui Antoniu Mocioni in intielesulu statuteloru si a alegerei primite de la adunarea generala din anulu trecut abdice de postulu seu de directoru I alu directiunii, abdice totodata si pentru corpulu intregu alu directiunii, multiamindu adunarei generale pentru inorderea, ce a pusu in densulu si in favorea Asociatiunii.

Adunarea generala, apretiuindu zelulu Ilustritatoi Sale, ce l'a doveditu de atati ani in favorea Asociatiunii, ie la cunoscentia abdicarea sa, precum si a directiunii, si purediendu la alegerea directiunii pe anulu 1867/8, dupa propoziitiune indatinete de directoru I alu directiunii s'a alesu de nou cu totalitatea voturiloru ilustrissimulu d. Antoniu Mocioni. Acésta alegere, in intielesulu statuteloru e a se supune aprobarei guverniale.

18. Ilustritatea Sa d. Antoniu Mocioni directorulu I alu Asociatiunii conformu usului de pana aci, face propoziitiune pentru ceia lalti membri ai directiunii, pe tomeiulu careia s'au alesu cu unanimitate:

- 1. D. Mironu Romanu, protosincelu, de directoriu secundariu.

Numele de „fenu“ lu gasimu pentru antaia data cu ocaisiunea resbelulu din anii trecuti intre statele de nordu si cele de sudu ale Americii.

In acestu resbelu Angli'a pazí o neutralitate suspitiósa, deci se formara cateva bataliune de voluntari iri in credintia ca sub firm'a si cu ajutorulu stateloru unite vor ataca Angli'a care pareca a se plecá catra cele de sudu. Guvernulu revocá despusetiunile, séu mai apriatu dicendu, spuse ca stiméza drepturile internatiunali. La vócea guvernului, cei mai valorosi barbati se retraseru, dar cati-va voluntari plecaru de capulu loru in Canada si o patira amaru.

Cu atat'a inse fenii nu se asié, ci barbati din sect'a loru plecaru preste oceanu si ajunseru anu iern'a in Europa, unde si-inmultira membrii in secretu in Irlandi'a, Angli'a si Scoti'a.

Despre constitutiunea acestei aliantie se scie ca fie care membru la intrare in ea arc se jure ca „va ascultá de ordinatiunile aliantiei.“ Juramentulu se face sub ceriulu liberu, si sunt de fatia unu membru alu aliantiei si candidatulu. Asta procedura s'a descoperitu in luna tr. candu unu croitoriu dupa ce a juratu merse de-a parturisi fapt'a politiei. Cu atat'a inse poli-

- 2. D. Lazaru Ionescu advocatu in Aradu, de fiscalu.
- 3. D. Emanuilu Misiciu asesoru la tribunalulu comitatulu Aradu, de perceptoriu.
- 4. D. Ioane Goldisiu v.-notariu I alu comitatulu Aradu, de esatoru,
- 5. D. Teodoru Serbu v.-notariu III alu comitatulu Aradu de economu.
- 6. D. Stefanu Siorbanu advocatu, de bibliotecariu;
ér DD.

- 1. Vincentiu Babesiu jude la tabl'a regésca si deputatu dietalu,
- 2. Dr. Iosifu Hodosiu, vice-comite I alu comitatulu Zarandu si deputatu dietalu,
- 3. Georgiu Vasilieviciu, protopresviteru gr. or. in Beiusiu,
- 4. Ioane Popovicu Desseanu, advocatu in Aradu si deputatu dietalu,
- 5. Dr. Atanasiu Siandoru, profesoru la preparandi'a gr. o. din Aradu,
- 6. Dr. Alesandru Mocioni, proprietariu mare si deputatu dietalu,
- 7. Ioane Arcosi, advocatu in Aradu,
- 8. Justinu Popfíu, profesoru de limb'a si literatur'a romana la gimnasiulu din Orad.-mare,
- 9. Ioane Rosiu, senatoru la magistratulu Aradului,
- 10. Alessiu Popovicu, advocatu in Comlousiu,
- 11. Constantinu Radulescu, advocatu in Logosiu,
- 12. Stefanu Adamu, advocatu in Temisior'a, de membri ai directiunii.

In fine alegerea notariului se lasa directiunii.

19. Pentru autentificarea protocolulu de asta-di si de ieri

Ilustritatea Sa d. presiedinte alu Asociatiunii va invitá pe unu terminu acomodat pre membrii Asociatiunii pe calea diarielor.

Ne mai fiindu altu obiectu de pertrapatu, ilustritatea sa d. vice-presiedinte alu Asociatiunii incheia sediti'a adunarei generale prin o conferentia amesurata ocaisiunii, dupa care ai de fata se despartira intre vivate pentru condaculu Asociatiunii.

Protocolulu acést'a prectindese a íta de fatia a subscrisiloru s'au autentificatu in Aradu la 11 Ianuariu 1868.
(Comisiunea subscrisorulu)

Economia. ★
Temisior'a, 4 Ianuariu 1868.
(Reportulu de septemana a Loidulu din Temisior'a.) Negotulu cu cereale fu in decursulu septemanei intregi cam leniscitu, si neci éra s'au intemplatu schimbári insemnate. — Reporturile facute din strainetate, des' favorabile, nu fura in stare a urca cu multu pretiurile bucateloru in piati'a nóstra.
Den gráu, trecura mai multe partite: de 82/89 1/2, £ fl. 4.90, 84/89 1/2, £ cu fl. 5.57, 86/89 1/2, £ cu fl. 5.90 si 87/89 1/2, £ fl. 5.95.
Secar'a, in medilocoulu septemanei se pla-

mai unu individuu, de la care mai departe nu scie duce urm'a.

Fiindu ca membrii aliantiei sunt nu numai barbati ci si femei, deci si femeile se espu a fi demissionate din ocupatiunile ce le au pre la angli si scoti, cari se tentu nu cumva se devina viktima cutarei explosiune de cari comitu fenii. Barbatii moderati indaru suatuescu temperantia cáci prin maniera demissiooni se contribue chiar la inmaltierea delumultiimiti si se pre gatesce posibilitatea d'a vedé repetindu-se in medilocoulu orasieloru angle scenele sangeróse ale antipatiei natiunali.

Se intielege ca si acum'a sunt de cei ce afirma ca Rusi'a lucra acolo ca se impedece libertatea actiunii angle in resbelulu eventualu. „Le Nord“ unu diurnalu muscanescu ce se publica in Belgiu precepú cum sufla ventulu si tipari o informatiune de a sa dupa care cortelulu principale alu feniloru ar fi in Franci'a, unde a fugitu si renuntitu loru capitanu Steffens si de unde li se trimite comand'a.

Fenii pana acum n'au pasitu cu multa, ci numai in casuri singuraticé au datu dovedi triste despre esistint'a loru, precum am luatú notiie in cati-va nri tr., si precum — pre semne — va trebui se mai luámu cáci agitatiunea se prolongeace.

tiá pana la fl. 3.90, éra la sfersitu se oforiá cu 3 fl. 80 cr.

Ordiulu s'a cercatu pentru tempu mai tardiu si s'a caparitu catuva pentru primavéra de 66/70 X cu 2.90.

Cucurudiulu, e putienu cercatu.

La piatia s'au adusu tare putiene bucate, din care cauza pretiurile den piatia nu sunt de insemnătate pentru negociu.

Deschidendu-se magazinulu nostru de produse au inceput si hartiele nostre industriale a deveni la valóre in comერიu, asiá actiuni de la morile cu vaporu ce s'au luat cu 250 fl. s'au terguitu cu 350—367 fl. Actiuni de la „antai” banca banatiéna de industria” ce s'au luat cu 80 fl. s'au terguitu cu 207—208 fl.

VARIETATI.

== *Corpulu Imperatului Massimilianu din Messico* va sosi in Triestu septeman'a venitória, de unde pre calea ferata se va transporta la Viena, si cu atata se va fini misiunea vice-admiralului Tegethoff, care a fostu trimisu a mediloci de la guvernulu Messicului predarea corpului si aducerea lui. „Jour. de Genève” scie cá Tegethoff la plecare a imprumutatu de la cas'a Rothschild din Paris o suma de 1,200,000 de franci pentru acoperirea speselor necesarie. Diurnalulu oficiale alu guvernului messicanu demintiesce faimele diferite si respandite in Europ'a cu intentiune. Elu afirma cá corpulu este bine inbalsamatu dupa tóte regulele sciintiei, si prin urmare e pastratu bine pre catu s'a potutu sub cunoscutu influentiari climatice cari schimbara colórea pelei corpului, si contribuirea cea la caderea perului, — in sira in detaiu s'icriete si cá guvernulu a sciutu se se pórtu si se arete mortulu onórea ce se ascépta de la o natiuneculta, facendu ca in fati'a s'icriiului se incete patimele politice. Judecat'a trista o motivéza cu necesitatea politica, cáci se uitase ceea ce a patitu Imperatulu Iturbide. (Unu Imperatu messicanu pre care totu republicanii l'au ucisu.)

== *Despre poezi'a romana* vorbesce unu d. Rádl cu cunoscuti frumóse in „Fóvárosi Lapok,” desclinitu arábeza despre Alessandri, Bolintianu si Muresianu. Eumenidele, lucratu de Bolintianu, din sminta le atribuesce lui Alessandri.

== *Colectoru falsu de dare.* In Feleacu langa Clusiu s'a dusu unu „colectoru” de daré si a inceputu a culege restantiele de dare in intielosulu constitutiunei. Ómenii nesciendu cu cine au de a face, cari au potutu au si plattu. Despre acést'a inse a aflatu unu colectoru din cei adeverati de dare din apropiare, carele a venitu in graba la Feleacu si au arestatu pre coleg'a seu ce se numiá Domokos Lajos. De presentu se afla in inchisóre in Turd'a si se va face cercetare dupa densulu. „Tel. Rom.”

== *Veduv'a lui Miramon* (a generalulu messicanu care a fostu judecatu la mórtu de odata cu Imperatulu Massimilianu) s'a asiediatu, precum am spusu, aici in Viena impreuna cu trei fii ai sei, dintre cari celu mai betranu e de 10 ani, si locuescu in otelulu la „archiducele Carolu.” Ea aduse o epistola de la Massimilianu si peru de souvenir ca se le predec Imperatesei Carolina, séu — daca acést'a nu va mai fi in vietia — archiducesei Sofia mamei Imperatului. Archiduces'a a fostu fórtu petruse candu vediu antaia data pe generalés'a. Curtea imperatésca o grigesce cu multa bunetate, si — dupa dorinti'a repausatulu Imperatu — a grigi asiderea si de educatiunea copiloru, a nume pre copilu a voitu se-lu incredintieze colegiulu jesuitiloru din Kalksburg éra pre fete cutarei monastiri de femei. Generalés'a inse e cu amóre si alipire mai multa catra fiii sei de catu se so invoiésca ca se nu conduca dens'a educatiunea loru. Asié s'a amenatu despusetiunea pana dupa sosirea si inmormentarea corpului repausatulu Imperatu. Veduv'a e cam de 28 de ani, pre langa limb'a spanióla vorbesce francósc'a cam slabu.

== *Pana candu va traí guvernulu Transilvaniei?* „Ung. L.” spune cá la intrebarea unei juridictiuni, ministeriulu ungurescu a respunsu cá guvernulu Transilvaniei si-va continuá funtuinea numai pana la elaborarea legii de uniune.

== *Incepu unii ómeni a precepe.* „Szász” scintia cá guvernulu ung. va subver serbescu din Neoplant'a

cu 15,000 fl. colu ungurescu din Buda cu 15,000 fl. (Scopulu acestuia este mai vertosu magiarisarea Budei, carea e mai nemtiésca de catu Viena) si teatrulu ung. din Clusiu cu 20,000 fl.

== *Literariu.* „Transilvani'a” fói'a societatei pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, precum si „Amvonulu”, ambele au aparutu si am primitu nr. 1. marti-a trecuta. Au totu dreptulu a ascépta o imbratiasare buna din partea publiculu romanu ceea ce si sperámu cá nu va lipsi. Asiderea am primitu brosiura „Unitatea latina” séu caus'a romana in procesulu natiunalitatiloru etc.” (72 pagine) de Vasiliu Maniu in Bucuresci. Cunoóscemu pre autorulu cas'i istoricu. Cestiunea e tratata de o parte cu cunoscuti'a ce se ascépta de la dsa, de alta parte cu libertatea de care se bucura pres'a in Romania. — „Viéti'a a XII Imperatori” de Caiu Suetoniu Tranquilu, traducere din latin'a in limb'a romanésca si ilustrata cu notitie de G. I. Munteanu directoru si profesorulu la gimnasiulu romanu din Brasiovu. Opulu e premiatu si tiparitu cu spesele contelui Scarlatu Roseti.

== *Afacere finantiara.* Lónyay, ministriulu finantielor unguresci, n'a potutu capeta imprumutulu la care l'a fostu autorisatu diet'a. Totusi — precum se afirma — dsa nu se va retrage din ministeriu. „P. L.” i recomanda o procedura mai apritata, mai resoluta. Dauna cá recomendarile nu sunt bani.

== *Ovreei in Romania.* Cetimu in „Presse” uumatoriulu telegramu privatu: „Bucuresci, 9 ianuariu. La Berladu s'au intemplatu érasí escese ovreesci. Se latise faim'a cá ovreei ar fi inveninatu pe preotulu Varnavu care s'a

botegitu si a moritu rapede. In urmarea acesteia s'au atacatu ovreei, s'au ptrunsi in locutiile lor si singuratecii suferira daune insemnate. Masurele energice ale guvernulu impedecara continuarea esceselor. Procurorulu generalu din Focsiani s'a ivitu indata in fati'a locului a incepe investigatiunea. Se pare cá preatitatori turburarei trebuiesc a-i cautá in parti'a reactiunei carea nu e multiamita de rezultatulu alegeriloru.”

== *Scade provincialismulu.* La alegerele din Romania, intr'unu colegiu alu Muntenei in care vota Brateanii, Gulescii si alti cunoscuti barbati, s'a alesu deputatu Constantinu Hurmuzachi din Moldova, fratele barbatiloru nostri natiionali din Bencovina. „Romanulu” „Perseveranti'a” si alte organe liberale saluta alegerea care s'a naltiatu peste spiretulu de provincialismu. — Ar fi si timpulu ca se scada provincialismulu pentru a face locu consolidarii unitatei.

== *Cum precepe ruténulu casatori'a civila?* Legea pentru casatori'a civila gatita de senatulu imp. a intimpinatu diferite aplicatiuni la poporu, inse unu ruténu din satulu Zukor, cerculu Kolomea in Galiti'a si-a aplicat'o mai minunatu. Elu éra teneru si muierea cam botrana, dar traiau in pace, Deodata i vine ceva ruténulu in minte, si-pune muierea cu tóte ale ei pro unu caru si o trimite la parinti cu demandatiunea ce nu mai rétórne la densulu. Parinti se plangu preotulu, si acést'a intrebandu caus'a de la ruténu, capeta respunsu: Asié am auditu la tergu la Colomea de la unu diacu (cantoru) cá la Vien'a s'a facutu lege cumca fie cine se póte despartí de

indreptare la placere. — Asié légle s'au facu bune, nu sunt la loculu loru daca nu se precepote, ca se póta folosí. Óre candu va verifodatu imperat'a educatiunei poporului!

== *Cine se ingrigésca de catecheti?* In 14 l. c. protopopulu Versietulu d. I. Popovicu a inmanuat preotulu dir. Viteoditi Simeonu Popovicu decretulu de la consistoriu din Caransebesiu prin care e numitu catechetu la scoléle reale si normale din Versetiu. Faca asemene si alti protopopi si cedema cá Temisoreni si Oravitianii nu vor fi s'icrii a se plange. A. J.

== *(Multiamita publica.)* Subscripsula si-tiene de detorintia a aduce multiamita publica mai josu numitiloru Domni nostri noblele ajutórie in bani, cu cari mi usurara cariera de a poté continuá studiile, anam: Roy. D. G. Pesteanu prot. in Lugosiu 2 fl. On. D. Const. Udrea loc. directoru 2 fl. Marcu Ignoa paróhu 1 fl. I. Tempea par. 50 cr. Simu docente 1 fl. Dnii docinti: N. Bordeniu, Tena, A. Juica, D. Marcu, I. Ivanu si E. Dica de care cate 50 cr. N. Blidariu 40 cr. G. Toma, I. Albu, N. Laiesiu, V. Cimponeriu si D. Bredeanu cate 30 cr. I. Lasareanu, N. Onu si I. Dobosianu cate 20 cr. Petru Sacos an. economu in Gavosdia 3 fl. Dnii comisari seata: N. Suiu P. Gaitovicu B. Nicolescu, I. Novacu, St. Iápopanu cate 1 fl. De la dd. docinti prot. Oravitiei 2 fl. 70 cr. Din a Caransebesiulu 3 fl. 90 cr. Impreuna 26 fl. 60 cr. Deodata mi esprimu aci deosebit'a multiamita de preotulu P. Chinesu si Petru Sacos an. economu in Gavosdia, cu acaror'a ajutórie potí continuá invetiatur'a, — fiindu-mi de neputinta fára avere. Lugosiu in 21 de Decembru Simeonu Popetiú m/p. studente

Uniculu medilocu si celu mai bunu pentru Crescerea perului,

suntu: **Preparatele de unsu perulu, de Vil. Abt,**
in Viena,

privilegiate de Majestatea Sa c. reg. apostolica.
Scrisori de recunoscentia: Domnului Vilelmú Abt la Viena! sum fericitu prin rezultatulu eminentu a pomadei de unsu perulu facuta de dta, si te rogu urgente se-mi trimiti pe post 2 laditie cate cu 60 cr. Primease inca odata multiamirea mea pre cordiala pentru inventatiu: o omnitale cea pre-pretiuita pentru ómeniea patimitoria, si ingaduiescu plesinghu.

Estrasu din „Fói'a periodica pentru medicina forensa, cur'a publica si legelatinea medicala” de datulu Viena, 6 augustu 1867:
Preparatele de unsu perulu facute de Dlu Abt pe di ce merge se bucura de imbratiasare mai mare din partea publiculu, de óra-ce rezultatele ce se castiga prin ele in privint'a **crescerii si conservarii** perului sunt intradeveru **suprindiatórie**. Deci recomandámu cu caldura acestu preparatu curatu si efina tutórua ce dorescu se si-conserve perulu.

Afara d'acesteia **preparatele lui Abt pentru unsu perulu**, spre conservarea si **crescerea** lui, sunt bine recomandate inca prin mai multe de catu 1000 de epistole, — cari in originalu stau fie cui la dispusetiune — precum si de capacitatile cele d'antatu in medicina, din Europa, si prin urmare ori care alta **premiare e supraflua**.

celu mai nou, bunu si nevatomatoriu
de a colorá perulu, in negru si brunetu cu 2 fl. 50 cr. unu carton; perii si peptene etc. pentru peptenare 50 cr. Pasta de coloratu perulu, négra si bruneta cu totu cu peptenu si peria 1 fl. Reseda-Pomada pentru conservarea perului, o ladulia 1 fl., ca cosmetica 30 cr.

Procurarile in strainetate se facu pe langa trimiterea pretiului si 10 cr. spese de invalidu.

Depositulu principalu de trimisu in cantitati mari si mici.
In salonulu meu de peptenatu. Stadt, verlängerte Kärnthnerstrasse Nr. 51. si in fabrica: Neubau, Neubaugasse Nr. 70.

Mai departe la D. A. Moll, apotecariu, Tuchlauben; Eduardu Haubner, apot. „zum Engel” am Hof; I. Weiss, apot. Tuchlauben; I. Ritter Rothenturmstrasse nr. 16; la dl dr. Girtler, ap. Freiburg si c. r. apoteca camestra la Stefansplatz. — In Aradu: (Schwellengreber) friseriu; Briunn: la A. W. Wlasak, apot.; Bozen: I. Bederlunger; Graz: H. Kielsauser si I. Purgleitner; Krakau: I. Jahn; Klagenfurt: I. Dettoni, friseriu; Lioy: P. Micolaschi; Lenza: I. Haunsteiner; Laibach: Ed. Mahr; Neogradisca: M. Kapunn; Olmütz: Carolu Steigel, friseriu; Oedenburg: A. Mezbach, apot.; Praga: I. Fürst, apot.; Pesta: I. v. Tórk, apot.; Posionu: I. Wórsterlöw si F. Heinrich; Raab: F. Liczenmeyer, apot.; Reichenberg: Ludovicu Ehrlich, apot. Salisburgu: I. Szlammer; Szegedin: F. Weiglein; Wr. Neustadt: Ch. Piemontesi.

Avisa! Afara d'acesteia pomada facuta de mine se afla in tóte apotecele mai alese, in partu-nerii in cele mai multe negótie, ce se deprindu cu parfumerii, precum in Viena si in provincie asiá si in strainetate, si pentru a delaturá falsificarea aducu in Viena si in provincie publica cá preparatele mele de unsu perulu sunt provideute cu indrumarea cum se se folosésca precum si cu copii c. r. privilegiu nrulu 5640 — 2340 precum si cu marc'a mea propria.

Vilelmú Abt, friseriu, parfumaru, si propr ietariu de privilegiulu c. r. in Viena.

Pretiurile in detaiu:

1 Flacon (sticlutia) de oleu filtratu de unsu perulu cu ori fara parfum 1 fl., in forma de pomada intr'o ladulia decorata in modu elegantu 60 cr., ca cosmetica (medicoc de frumsetia) 50 cr., pomada de asta' pentru a colorá perulu in negru séu brunetu costa o ladulia din sticla de alabastru 1 fl., ca cosmetica 50 cr., pomada de barba, négra, blondina ori bruneta 25 cr., unu cartonu (o ladulia de hartia grósa) pregatitu in modu elegantu provideutu cu 5 bucati c. r. privilegiate preparate de unsu perulu, menitu spre decorarea unei mese de toaleta éra mai vertosu aptu pentru presente; pentru dame cu esbuchtet 3 fl., pentru barbati 2 fl. 80 cr.

Laptele frumsetii pentru infrumsetiare fetii cu 40 cr. un flacon.

Pasta aromatica de dinti pentru conservarea dintelor si a gingeliloru cu 40 cr.

Eau Athenienne (apa atheniana) esintia adevératu francesca pentru perderea matreii, unu flaconu 1 fl. Totu felulu de produse de parfumerie si altu feliu de articule de toaleta.

Indreptare. In nr. tr. s'au erori tipice, inre cari si una gigantica in pre pagin'a a dóu'a, colón'a 1. sirulu primentu cere O'Connell regularea a-7 an primu pe aceea-si pagina la colón'a a tralte sminte mai mici, ceremu iertarea on

Pentru serbatórea de va aparé cu o di mai ca joi.
La nr. tr. am ala premmeratiuni pentur Sataluú.

Cursurile dir. 10 jan. 1867
(dupa arstare oficiale.)

Imprumutele de statu:

Cole cu 5% in val. austr.
" " contributiunali
" " nóue in argint
Cole in argint d. 1865 (in 500 franci) ...
Cole natiunali cu 5% (jan.) ...
" metalice cu 5%
" " mai-nov.
" " 4 1/2%
" " 4%
" " 3%

Efete de loteria:

Sortile de stat din 1864
" " 1860 1/2 in cele intruge
" " " 1/2 separata
" " 4% din 1854
" " din 1839, 1/3
" bancel de credit
" societ. vapor. dunarene cu 4%
" imprum. princip. Eszterházy á 40 fl.
" " Salm
" cont. Palfy
" princ. Clary
" cont. St. Genois
" princ. Windischgrätz á 20
" cont. Waldstein
" " Keglevich

Obligatiuni desarsinatóre de pamentu:

Cele din Ungaria
" Banatul tem.
" Bucovina
" Transilvania

Actiuni:

A bancel natiunali
" de credit
" secont
" anglo-austriace
A societatei vapor. dunar.
" Lloydulu
A drumulu ferat de nord.
" " stat
" " apus (Elisabeth)
" " sud
" langa Tizza
" Lemberg-Czernowitz

Bani:

Galbenii Imperatesci
Napoleond'ori
Friedrichsd'ori
Suvereni engl.
Imperialii rusesci
Argintulu